

EUTI C-784/23

Voore Mets ja Lemeks Põlva

[Linkki ratkaisuun](#)

Aaro Lemetyinen, erityisasiantuntija, YM, VELO, LUMO

24.10.2025

Taustaa ja yleistä EUTI:sta

- Euroopan unionin tuomioistuin antaa tuomioita sen käsiteltäväksi saatetuissa asioissa, kuten ennakkoratkaisuasioissa
- EU-maiden kansallisten tuomioistuinten on varmistettava, että EU-lainsäädäntöä sovelletaan asianmukaisesti. [--] Jos kansallinen tuomioistuin on epävarma jonkin EU-säädöksen tulkinnasta tai soveltuvuudesta, se voi pyytää neuvoa Euroopan unionin tuomioistuimelta. Samaa mekanismia voidaan käyttää, kun halutaan määritellä, onko kansallinen lainsäädäntö tai käytäntö EU:n lainsäädännön mukainen. ([Euroopan unioni – Euroopan unionin tuomioistuin](#))
- Tulkintaratkaisu sitoo kansallista tuomioistuinta sen ratkaistessa vireillä olevan asian. Unionin tuomioistuimen tuomio sitoo myös muita kansallisia tuomioistuimia, jotka käsittelevät samaa ongelmaa. ([Euroopan unionin tuomioistuin](#))
- EUTI C-784/23 –asiassa kyse Viron ylimmän tuomioistuimen ennakkoratkaisupyyntö
- Voore Mets ja Lemeks Põlva -nimisten yritysten metsähakkuut pesintäaikaan
 - Ympäristövirasto keskeytti: kummassakin metsässä pesi vähintään yksi lintupari hehtaaria kohti, joten oli olemassa todellinen vaara siitä, että metsänhakkuiden jatkaminen häiritsee lintuja niiden lisääntymis- ja jälkeläisten kasvatusaikana ja että pesiä tuhotaan tai vahingoitetaan [--] asianomaisilla alueilla suoritettujen katselmusten perusteella on voitu kummassakin tapauksessa todeta kymmenen eri lintulajin varmasti, todennäköisesti tai mahdollisesti pesivän asianomaisilla alueilla (kohta 20)

Kyse lintudirektiivin 5 artiklan tulkinnasta

- Jäsenvaltioiden on toteutettava, kuitenkin rajoittamatta 7 ja 9 artiklan soveltamista, kaikkien 1 artiklassa tarkoitettujen lintulajien yleisen suojelujärjestelmän luomiseksi tarvittavat toimenpiteet, joilla kielletään erityisesti
- **a) kyseisten lintujen tahallinen tappaminen tai pyydystäminen käytetystä menetelmästä riippumatta;**
- **b) kyseisten lintujen pesien ja munien tahallinen tuhoaminen tai vahingoittaminen ja pesien siirtäminen;**
- c) kyseisten lintujen munien ottaminen luonnosta ja munien hallussa pitäminen tyhjinäkin;
- **d) lintujen tahallinen häirintä erityisesti lisääntymis- ja jälkeläisten kasvatusaikana, jos häirintä vaikuttaisi merkittävästi tämän direktiivin tavoitteisiin;**
- e) sellaisten lintulajien hallussa pitäminen, joiden metsästäminen ja pyydystäminen ei ole sallittua.

Tuomion sisältö

- Lintudirektiivin 5 artiklan a, b ja d alakohdassa säädettyjä kieltoja sovelletaan paitsi ihmisen toimintaan, jonka tarkoituksena on lintujen pyydystäminen, tappaminen ja häirintä taikka niiden pesien tai munien tuhoaminen tai vahingoittaminen,
- **myös ihmisen toimintaan, jolla ei ilmeisellä tavalla ole tällaista tarkoitusta mutta joka kuitenkin sisältää hyväksynnän tällaisen pyydystämisen, tappamisen, häirinnän, tuhoamisen tai vahingoittamisen mahdollisuudesta.** (kohta 49)
- **Kieltoja sovelletaan kaikkiin luonnonvaraisina eläviin lintulajeihin** jäsenvaltioiden Eurooppaan kuuluvalla alueella, johon perussopimuksia sovelletaan, eikä kieltojen soveltamista ole näin ollen rajattu tiettyihin konkreettisiin lintulajeihin tai lajeihin, jotka ovat uhanalaisia jollakin tasolla tai joiden kannat pienenevät pitkällä aikavälillä (kohta 45)

Kuitenkin

- kun eri lintuja koskevien tieteellisten tietojen ja niiden tarkkailun perusteella voidaan katsoa, että metsässä, jossa suunnitellaan puiden täysimääräistä hakkuuta (päätehakkuu) tai niiden osittaista hakkuuta (harvennushakkuu), pesii noin kymmenen lintuparia hehtaaria kohti eikä ole osoitettu, että hakkuualueella pesisi lintulajeja, joiden suojelun taso on epäsuotuisa, tällaisten hakkuiden suorittaminen lintujen lisääntymis- ja jälkeläisten kasvatusaikana kuuluu direktiivin 5 artiklan a ja b alakohdassa säädettyjen kieltojen soveltamisalaan ja – sikäli kuin hakkuiden aiheuttamalla häirinnällä on merkittävä vaikutus tavoitteeseen ylläpitää kyseisten lintulajien kannat tyydyttävällä tasolla taikka saattaa ne tälle tasolle – direktiivin 5 artiklan d alakohdassa säädetyn kiellon soveltamisalaan. (asian ratkaisu 2 kohta)
- 5 Art. [...] kielletään erityisesti:
 - a) kyseisten lintujen tahallinen tappaminen tai pyydystäminen käytetystä menetelmästä riippumatta;
 - b) kyseisten lintujen pesien ja munien tahallinen tuhoaminen tai vahingoittaminen ja pesien siirtäminen;
 - d) lintujen tahallinen häirintä erityisesti lisääntymis- ja jälkeläisten kasvatusaikana, jos häirintä vaikuttaisi merkittävästi tämän direktiivin tavoitteisiin;

EU-oikeus – Ensisijaisuuden periaate

- Euroopan unionin oikeus syrjäyttää kansallisen lain, jos niiden välillä on ristiriita. [--] Ensisijaisuuden periaate on konfliktinratkaisusääntö, eli se määrittää, kummasta oikeusjärjestyksestä peräisin olevaa normia sovelletaan. Ensisijaisuusperiaate takaa, että unionin oikeuden normit ovat voimassa ja toimivat saman sisältöisinä kaikissa jäsenvaltioissa. (Raitio - Tuominen: Euroopan unionin oikeus (2025), s. 245)
- EU:n oikeuden ensisijaisuutta on sovellettava kaikkiin kansallisiin lakeihin riippumatta siitä, oliko ne hyväksytty ennen kyseistä EU:n säädöstä vai sen jälkeen. Jos EU:n lainsäädäntö on etusijalla ristiriitaiseen kansalliseen lainsäädäntöön nähden, kansallisia säännöksiä ei kumota tai mitätöidä automaattisesti. Kansallisten viranomaisten ja tuomioistuinten on kuitenkin kieltäydyttävä soveltamasta näitä säännöksiä niin kauan kuin pakottavat EU:n normit ovat voimassa. ([European Union – EUR-Lex](#))
- [E]nsisijaisuus ulottuu nykyään kansallisiin perustuslakeihin, lakeihin, oikeuskäytäntöön ja hallintokäytäntöön. (Raitio - Tuominen: Euroopan unionin oikeus (2025), s. 247)
- YM ei ota tässä kantaa siihen, onko jokin kansallinen sääntely ristiriidassa EU-oikeuden kanssa

EU-oikeus - Tulkintavaikutus

- Oikeuskäytännössä omaksutun tulkintalinjan mukaisesti **kansallisten viranomaisten** tulee vilpittömän yhteistyön periaatteen nojalla tulkita ja soveltaa direktiivien toimeenpanemiseksi säädettyä kansallista lainsäädäntöä sopusoinnussa unionin oikeuden asettamien vaatimusten mukaisesti. (Raitio - Tuominen: Euroopan unionin oikeus (2025), s. 266)
- EU-oikeus vaikuttaa välillisesti kansallisen oikeuden tulkintaan. Tulkintavaikutuksen periaatteen mukaan kansallisten **tuomioistuinten ja muiden kansallisten viranomaisten tulee tulkita ja soveltaa kansallista lainsäädäntöä siihen vaikuttavan EU-oikeuden mukaisesti niin tarkoin kuin se on mahdollista**, kun otetaan huomioon kansallisessa oikeudessa hyväksytty harkintavalta tulkinnassa. ([Lainkirjoittajan opas; 6.1.3. Tulkintavaikutuksen periaate](#))

Kiitos!

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

Aleksanterinkatu 7, Helsinki | PL 35, FI-00023 Valtioneuvosto | ym.fi

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the
Environment

